

РЕШЕНИЕ

№ 32170

гр. София, 02.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав, в
публично заседание на 18.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **5618** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 149, ал. 5 от АПК.

Образувано е по протест на прокурор Х. от СГП- отдел "Гражданско съдебен и административно съдебен надзор", с който се иска обявяване нищожността на волеизявление на Началник СДВР, отдел "Пътна полиция" [населено място] за издаване на Свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/№[ЕИК]/23.02.2024 г на името на Х. А. Х./Н. А. Н. / [дата на раждане] в С. ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН].

Твърди се, че лицето е декларирало, че притежава чуждестранно СУМПС, издадено от Република И. с № D01784652 на дата 25.10.2023 г., който документ съгласно изготвена експертна справка № 32/2024 г на вещо лице-криминалист, извършил технико-документално експертно изследване по ДП № 3286 ЗМ 158/2024 г по описа на ГДНП, пр. пр. № 16805/2024 г по описа на СГП е неистински документ. Доколкото към настоящия момент лицето Х. А. Х. все още има валидно издадено българско СУМПС въз основа на представения неистински документ, то издаденото българско такова е нищожно. Според прокурора е налице основание за нищожност по чл. 146, т. 4 АПК – нарушение на нормите на чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредба I-157/01.10.2002 г и чл. 151, ал. 2 от ЗДвП.

В съдебно заседание, прокурор при СГП се явява. По същество моли съда да уважи внесения от СГП протест и да прогласи нищожността на волеизявлението на началник СДВР отдел Пътна полиция С. на сочените в протеста основания.

Ответникът – Началникът на отдел ПП, СДВР, редовно призован не се явява, представлява се от юрк. П. , който моли протеста да се уважи.

Заинтересованата страна – Х. А. Х. не се явява, не се представлява

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

На 05.02.2024 г. Х. А. Х., роден в С., ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН], подава пред служител при Отдел Пътна полиция СДВР заявление за издаване на СУМПС с вх. № 4106. В заявлението е посочен номер на лична карта -852020205, издадена на 18.01.2024г, номер на разрешение за пребиваване. От представеното копие на заявление не се установява, но от приложеното заявление-декларация от същата дата /л. 20 /е видно, че лицето декларира, че притежава чуждестранно СУМПС, издадено от Република И. с № D01784652, издадено на 25.10.2023 г /л. 25/. На основание чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредба I-157 на лицето е издадено СУМПС с №[ЕИК]/23.02.2024, със срок на валидност от 26.02.2024 г до 26.02.2034 г. след подмяна на иракско СУМПС. Свидетелството е връчено лично на 05.03.2024 г, което е удостоверено с подписа на служител за "връчил документа"/л. 19/.

Пр. пр. № 11529/2025 г по описа на СГП е образувана по повод отделени материали от преписка № 22069/2024 г по описа на СГП отдел "А. и ГСН". Последната е образувана по повод постъпили от отдел "Икономически" при СГП материали по образувано д.п № 158/2024 г по описа на ГДНП, пр. пр. № 16805/2024 г по описа на СГП за престъпление по чл. 321, ал. 3, т. 2 от НК ведно с копия на експертни справки за 101 броя чужди граждани, за които е установено, че са издавани СУМПС с невярно съдържание.

С писмо на СГП по досъдебното производство са изискани от СДВР Отдел "Пътна полиция" заверено копие на цялата административна преписка по издаването и изземването на СУМПС за всички чужди граждани. С постъпили експертни справки са приложени заверени копия на административните преписки по издадените СУМПС, като едно от лицата е чуждия гражданин Х. А. Х..

Административната преписка е приобщена към образувано ДП № 3286 ЗМ 158/2024 г по описа на ГДНП, пр. пр. № 16805/2024 г по описа на СГП.

Изготвена е Експертна справка № 32/2024 г /л. 16-18/ от вещо лице в областта на криминалистиката в СЕКД-ГДНП за извършена технико-документално експертно изследване, в която е посочено следното: "Представеният за изследване документ-свидетелство за правоуправление на МПС , издадено от Република И. с № D001784652 на името на Х. А. Х. е неистински документ /фалшив/."

Видно от приложената преписка, постъпилата нова информация от страна на ГДНП за извършена технико-документално експертно изследване, се явява ново обстоятелство, от съществено значение за издаването на административен акт СУМПС №[ЕИК]/26.02.2024, със срок на валидност от 26.02.2024 г до 26.02.2034 г. Това ново обстоятелство е било неизвестно, при решаване на въпроса дали или не следва да се подмени твърдяното такова, издадено от Република И.. Изтекли са сроковете по АПК за възобновяване на административно производство по заявлението на заинтересованата страна, което не позволява на административния орган да

постанови дължим отказ за издаване СУМПС след подмяна на иракското такова в условията на чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредба №I-157/01.10.2002 г за условията и реда за издаване на СУМПС, отчета на водачите и тяхната дисциплина в редакцията си към бр. 52 от 30.06.2017 г на ДВ.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Протестът е подаден в срок съгл. чл. 149, ал. 5 от АПК и от лице по чл. 147, ал. 2 АПК.

Разгледан по същество е основателен.

Съгласно чл. 50, ал. 1 от Закона за българските лични документи свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство. Съгласно чл. 50, ал. 3 от с. з. чужденците, притежаващи българско СУМПС, удостоверяват своята самоличност с документа за задгранично пътуване, с който са влезли в РБ или с някои от документите, предвидени в чл. 59. Следователно свидетелството установява с удостоверителната сила на издаден от компетентен орган официален документ притежаването от адресата на призната способност да се упражнява правнорегламентирана дейност, каквато е управлението на моторно превозно средство. Съгласно чл. 151, ал. 2 от ЗДВП свидетелство за управление на моторни превозни средства се издава от органите на Министерството на вътрешните работи на лице, завършило X клас и при наличие на условията по ал. 1, което е физически годно да управлява моторни превозни средства за съответната категория, преминало е обучение за водач на моторно превозно средство и за оказване на първа долекарска помощ и което успешно е издържало изпит за водач на моторно превозно средство. Аналогично е разрешен въпроса с действието на относимите норми и в Наредбата – чл. 12, ал. 1 /в сила от 22.02.2013/-свидетелство за управление на МПС се издава при:

1. първоначално придобивана правоспособност за управление на МПС от определена категория;
2. придобиване на правоспособност за управление на МПС от нова категория;
3. възстановяване на правоспособност поради отнемане на контролните точки;
4. подмяна на стар образец на свидетелство за управление с нов;
5. подмяна поради изтичане срока на валидност;
6. подмяна поради промяна в данните на водача;
7. издаване на дубликат;
8. подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление.

Към момента на подаване на заявлението лицето е представило СУМПС, издаден от чужда държава – Република И.. Този документ е представен от заявителя. С наличието на експертна справка се установява, че иракското свидетелство, е неистински документ. След като въпросното СУМПС не е издавано от Република И., то преиздаденото въз основа на него СУМПС от Началник на отдел ПП СДВР не е издадено по реда, установен с Наредба №I-157/01.10.2002 г. Законодателят в чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредбата е предвидил издаване на СУМПС при наличие и представяне на документ за подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление. След установяване неистинността на чуждестранното СУМПС, доколкото същият е послужил като основание за подмяната му с българско СУМПС, то се налага последният да бъде обявен за нищожен, тъй като не са изпълнени една от предпоставките за издаване на СУМПС съгласно българското законодателство.

Доколкото в специалните закони и в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато

нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1. Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. 2. Порокът във формата е основание за нищожност само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам – на липса на волеизявление. 3. Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление /например – поради липса на кворум/. 4. Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора – т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, а липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание, би довело до нищожност на посоченото основание. 5. Превратно упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако последваната цел не може да се постигне с никакъв акт посоченият порок води до нищожност.

В настоящия случай заинтересованата страна е подписала декларация, че притежава валидно СУМПС, издадено от Република И.. Налице е образувано досъдебно производство, в хода на което е установено изцяло неистинност на документ, послужил като основание за подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС съгласно чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредбата, т. е. заявено е съществуването на един документ, който е основание за подмяната му с друг. Тъй като заявеният за съществуващ документ е неистински, то се налага подмененият с българско СУМПС да се обяви за нищожен, тъй като не са изпълнени една от предпоставките за издаване на СУМПС съгласно българското законодателство. Преиздаденото СУМПС е незаконосъобразно до степен на грубо нарушение на норми, недопускащи притежаване на СУМПС в условията на чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредбата, тъй като документът, послужил като основание за подмяна на чуждестранно свидетелство с българско такова е неистински. След като лицето не притежава чуждестранно свидетелство, то е недопустимо същото да бъде подменено, тъй като безспорно заинтересованата страна не е придобила правоспособност за управление на МПС, нито по силата на законодателството на Република И., което в условията на чл. 12, ал. 1, т. 8 от Наредбата да бъде подменено, нито е придобила правоспособност на управление на МПС по силата на законодателството на РБ, което в условията на чл. 12, ал. 1, т. 1 от Наредбата да бъде издадено от органите на Министерство на вътрешните работи на РБ.

С оглед горното, Съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА за нищожно волеизявление на Началник СДВР отдел "Пътна полиция" С. за издаване на Свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/№[ЕИК]/23.02.2024 г на името на Х. А. Х./Н. А. Н. / [дата на раждане] в С. ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН].

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от получаването му.